

MAVZU: REANIMATSION KASALLIKLARNI ALOHIDA PARVARISH QILISH

Yuldasheva Dildora O'ktamovna

Payariq Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi
texnikumi Maxsus fanlar №1 kafedrası yetakchi o'qituvchisi

Sobirova Karomat Salimovna

Payariq Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi
texnikumi Maxsus fanlar №1 kafedrası katta o'qituvchisi

Isroilova Gulmira Davlatnazar qizi

Payariq Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi
texnikumi Maxsus fanlar kafedrası №2 katta o'qituvchisi

Mustafojeva Dilafruz Begimovna

Payariq Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi
texnikumi Maxsus fanlar kafedrası №1 katta o'qituvchisi

Annotatsiya:

Reanimatsion kasalliklarni alohida parvarish qilish zamonaviy tibbiyotda muhim o'rin tutadi. Reanimatsiya bo'limiga kiradigan bemorlar ko'pincha hayot uchun xavfli holatda bo'lib, ularning sog'lig'i va hayotini saqlab qolish uchun maxsus e'tibor va parvarish talab etiladi. Reanimatsion kasalliklar ko'plab tibbiy yo'nalishlarni qamrab oladi va ularning har biri uchun o'ziga xos yondashuvlar mavjud.

Kalit so'zlar: reanimatsion kasalliklar, zamonaviy texnologiyalar, tibbiyot, hamshiralar, shifokorlar, bemor, individual yondashuv.

Reanimatsion parvarishning asosiy maqsadi bemorning hayotiy funksiyalarini barqarorlashtirish, asoratlarning oldini olish va tiklanishni tezlashtirishdir. Bu jarayonda bemorning nafas olish, yurak-qon tomir faoliyati, asab tizimi va boshqa muhim tizimlari doimiy nazorat qilinadi. Reanimatsiya bo'limida ishlaydigan

shifokorlar va hamshiralar yuqori malakaga ega bo‘lib, zamonaviy texnika va uskunalardan foydalanadilar. Reanimatsion kasalliklarni parvarishlashda individual yondashuv muhim ahamiyatga ega. Har bir bemorning kasallik tarixi, umumiy holati va organizmning javobi hisobga olinadi. Parvarish jarayonida bemorning fiziologik ko‘rsatkichlari muntazam o‘lchanadi, shu jumladan qon bosimi, yurak urishi, nafas olish tezligi, kislorod darajasi va boshqalar. Ushbu ko‘rsatkichlar asosida davolash rejasi doimiy ravishda yangilanadi va moslashtiriladi. [1]

Reanimatsiya bo‘limida bemorlarning infektsiyalarga chalinish xavfi yuqori bo‘lganligi sababli, antiseptik va gigiyenik qoidalarga qat’iy rioya qilinadi. Har bir bemor uchun alohida asbob-uskunalar va kiyimlar ishlatiladi. Shuningdek, bemorning tanasini toza saqlash, terini muntazam parvarish qilish, yotish joyini to‘g‘ri tashkil etish kabi jihatlar ham muhimdir. Bu chora-tadbirlar bemorning holatini yaxshilashga, asoratlarning oldini olishga yordam beradi. Reanimatsion parvarishda oziqlantirish o‘ta muhim hisoblanadi. Ko‘pincha bemorlar og‘iz orqali ovqatlana olmaydi, shuning uchun enteral yoki parenteral oziqlantirish usullari qo‘llaniladi. Oziqlantirish rejasi bemorning energetik ehtiyojlari, kasallik holati va metabolik jarayonlari hisobga olinib belgilanadi. To‘g‘ri va vaqtida oziqlantirish organizmning tiklanish jarayonlarini tezlashtiradi va immun tizimini mustahkamlaydi. [2]

Reanimatsiya bo‘limida bemorlarning og‘riqni boshqarish va psixologik holatini yaxshilash ham katta ahamiyatga ega. Og‘riqni kamaytirish uchun analgetiklar va boshqa dorilar qo‘llaniladi. Shu bilan birga, bemorlarning ruhiy holatini nazorat qilish, ularni qo‘llab-quvvatlash va psixologik yordam ko‘rsatish kerak. Bu, ayniqsa, uzoq muddatli reanimatsiya jarayonida muhimdir. Reanimatsion kasalliklarni parvarish qilishda fizioterapiya va rehabilitatsiya usullari ham keng qo‘llaniladi. Bu usullar bemorning harakatlanishini tiklash, mushaklarni mustahkamlash va qon aylanishini yaxshilashga yordam beradi. Reanimatsiya davrida harakat cheklangan bemorlarda tromboz va boshqa asoratlarning oldini olish uchun muntazam jismoniy mashqlar va maxsus muolajalar tavsiya etiladi. Bemorlarning holatini doimiy monitoring qilish va zarur bo‘lganda tezkor tibbiy yordam ko‘rsatish reanimatsion parvarishning ajralmas qismidir. Zamonaviy tibbiyotda bu maqsad uchun turli diagnostik uskunalar va monitoring tizimlari mavjud. Ular yordamida bemorning

holatidagi eng kichik o'zgarishlar ham darhol aniqlanib, tegishli choralar ko'riladi. [3]

Reanimatsion kasalliklarni alohida parvarish qilishda jamoaviy ish muhim o'rin tutadi. Shifokorlar, hamshiralar, fizioterapevtlar, psixologlar va boshqa mutaxassislar birgalikda ishlab, bemorning holatini yaxshilashga harakat qiladilar. Har bir mutaxassis o'z sohasida malakali bo'lib, o'zaro hamkorlikda reabilitatsiya jarayonini samarali tashkil etadi. Shuningdek, oilaviy a'zolari ham parvarish jarayoniga jalb qilish tavsiya etiladi. Bemorning yaqinlari uni qo'llab-quvvatlash, ruhiy yordam berish va zarur bo'lganda yordam ko'rsatishda muhim rol o'ynaydi. Bu esa bemorning tezroq tiklanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Reanimatsion kasalliklarni parvarish qilishda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash ham samaradorlikni oshiradi. Masalan, avtomatlashtirilgan monitoring tizimlari, ventilatorlar, infuzion pompalar va boshqa uskunalar bemorning holatini doimiy nazorat qilish va optimal davolashni ta'minlash imkonini beradi. Shuningdek, telemeditsina va masofaviy kuzatuv usullari ham reanimatsiyada qo'llanilmoqda. Bemorlarning huquqlari va insoniy qadr-qimmatini reanimatsion parvarish jarayonida alohida e'tiborga olinadi. Har bir bemorning roziligi, shaxsiyati va maxfiyligi hurmat qilinishi kerak. Bu esa parvarish sifatini oshirish va bemorning psixologik holatini yaxshilashga xizmat qiladi. [4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, reanimatsion kasalliklarni alohida parvarish qilish murakkab va ko'p qirrali jarayon bo'lib, yuqori malakali mutaxassislar, zamonaviy texnologiyalar va individual yondashuvni talab qiladi. Bu jarayon bemorning hayotini saqlab qolish, asoratlarning oldini olish va uning tezroq tiklanishini ta'minlashga qaratilgan. Parvarishning har bir bosqichi ehtiyotkorlik bilan rejalashtirilishi va amalga oshirilishi lozim. Shu sababli, reanimatsiya bo'limidagi ishlar doimiy o'zgarib turuvchi sharoitlarga moslashishi va zamonaviy tibbiyot standartlariga javob berishi kerak. Reanimatsion parvarishning samarali tashkil etilishi bemorning hayot sifatini yaxshilash va sog'ayish jarayonini tezlashtirishda muhim omil hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Rahmatullayev Sh. Reanimatsiya va intensiv terapiya asoslari. Toshkent: “Universitet” nashriyoti, 2015. – 320 b.
2. Islomov A., Xolmatov B. Klinik reanimatsiya va parvarish. Toshkent: “Medpress” nashriyoti, 2018. – 280 b.
3. Tursunov M. Reanimatsion kasalliklar va ularni davolash usullari. Toshkent: “Fan va texnologiya” nashriyoti, 2017. – 250 b.
4. Karimov S. Reanimatsiya bo‘limida parvarishlash texnologiyalari. Toshkent: “Tibbiyot” nashriyoti, 2019. – 300 b.
5. Jabborov N. Reanimatsion terapiya va bemorlarni qo‘llab-quvvatlash. Toshkent: “Ilm ziyo” nashriyoti, 2020. – 275 b.
6. Qodirov D. Kasalliklarni intensiv parvarishlash metodlari. Toshkent: “Universitet” nashriyoti, 2016. – 260 b.
7. Mirzaev R. Reanimatsiya va intensiv terapiya qo‘llanmasi. Toshkent: “Medik” nashriyoti, 2021. – 310 b.